

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-4P-173-152/15

Data rejestracji
Nr dziennika: *APJ*
Oryginał dla: *PBE*
Udostępniono: *BBK*
SPK

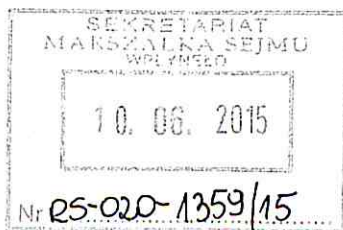
Warszawa, dnia *18* czerwca 2015 r.

Pan
Piotr Duda
Przewodniczący Prezydium
Komisji Krajowej
NSZZ "Solidarność"

Szanowny Panie Przewodniczący

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 167) – poselski projekt ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Bobowska), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2015 r.

**Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

panie Panie Marszałku!

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Joannę Bobowską.

z posianem,
Wł. G.

**Lista Posłów popierających projekt ustawy o przedsiębiorstwie
społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.**

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Achinger	Elżbieta	
2.	Arkit	Tadeusz	
3.	Arłukowicz	Bartosz	
4.	Arndt	Paweł	
5.	Augustyn	Urszula	
6.	Aziewicz	Tadeusz	
7.	Biernacki	Marek	
8.	Biernat	Andrzej	
9.	Blanik	Leszek	
10.	Bobowska	Joanna	
11.	Borowczak	Jerzy	
12.	Brejza	Krzysztof	
13.	Brzezinka	Jacek	
14.	Bublewicz	Beata	
15.	Budka	Borys	
16.	Budnik	Jerzy	
17.	Bukiewicz	Bożenna	
18.	Butryn	Renata	

USTAWA
z dnia 2015 r.
o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu podmiotów ekonomii społecznej¹⁾

Konstytucyjne zasady społecznej gospodarki rynkowej i solidarności, a także dążenie do pełnego i produktywnego zatrudnienia stoją u podstaw promowania obywatelskich działań ekonomicznych, mających na celu przezwyciężenie problemów społeczno-gospodarczych, dla rozwiązania których nie są wystarczające warunki oparte wyłącznie na mechanizmach rynkowych. Działania te to aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapewnianie obywatelom dostępności tanich i wysokiej jakości usług użyteczności publicznej. Ich prowadzenie przez niepubliczne podmioty gospodarcze tworzy obszar ekonomii społecznej – który, przy wsparciu władz publicznych i przy zachowaniu niezbędnych reguł konkurencji skutecznie integruje wspólnoty terytorialne, wpływając na ich zrównoważony rozwój. Wypełniając powyższe powinności stanowi się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) zasady i tryb uzyskiwania i utraty przez przedsiębiorców statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) zasady działania przedsiębiorstw społecznych;
- 3) zasady funkcjonowania Izby Przedsiębiorstw Społecznych;
- 4) nadzór nad przedsiębiorstwami społecznymi;
- 5) zasady wspierania podmiotów ekonomii społecznej;
- 6) funkcjonowanie Rady Ekonomii Społecznej.

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) podmiotach ekonomii społecznej - rozumie się przez to:
 - a) przedsiębiorstwa społeczne,
 - b) spółdzielnie socjalne,
 - c) organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzące działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego,
 - d) podmioty prowadzące zakłady aktywności zawodowej z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego,
 - e) podmioty prowadzące centra integracji społecznej, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej wpisanego do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) przedsiębiorstwie społecznym – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu pkt 2, który uzyskał status przedsiębiorcy społecznego;
- 4) podmiotach akredytowanych - rozumie się przez to podmioty, które uzyskały akredytację dla prowadzenia usług wsparcia ekonomii społecznej na zasadach określonych w niniejszej ustawie;
- 5) osobie młodej niezatrudnionej – osobie, która nie ukończyła 26 roku życia i nie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ani na podstawie umów cywilnoprawnych, chyba że uzyskuje z tytułu umów cywilnoprawnych przychody nieprzekraczające kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 6) osobie starszej niezatrudnionej – osobie, która ukończyła 55 rok życia i nie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ani na podstawie umów cywilnoprawnych, chyba że uzyskuje z tytułu umów cywilnoprawnych przychody nieprzekraczające kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 3. Władze publiczne wspierają rozwój podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności wspierając przedsiębiorstwa społeczne na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 4. 1. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać przedsiębiorca spełniający warunki określone w ustawie.

2. Statusu przedsiębiorstwa społecznego nie może uzyskać:

- 1) przedsiębiorca, nad którym Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa i samorządowa osoba prawna posiada kontrolę, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni

socjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.²), o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.³).

Art. 5. 1. Działalność gospodarcza przedsiębiorstwa społecznego:

1) ma na celu zawodową reintegrację:

- a) osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149),
 - b) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163),
 - c) uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
 - d) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
 - e) osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375),
 - f) zwalnianych z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - g) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - h) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
 - i) osób młodych niezatrudnionych, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy,
 - j) osób starszych niezatrudnionych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy,
- lub

2) jest prowadzona wyłącznie w zakresie:

- a) pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 163),
- b) opieki nad dziećmi, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457),

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 157, poz. 1241.

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

- c) prowadzenia przedszkoli niepublicznych lub innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721.⁴⁾),
 - d) ochrony zdrowia psychicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
 - e) wsparcia osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).
2. Przedsiębiorstwo społeczne nie może wykonywać działalności gospodarczej innej niż określona w ust. 1.
3. Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego może w drodze rozporządzenia określić inne niż wymienione w ust. 1 pkt 2 rodzaje działalności, które mogą być wykonywane przez przedsiębiorstwo społeczne, mając na uwadze konieczność zaspokojenia zapotrzebowania społecznego na dany rodzaj usług oraz ich wagę z punktu widzenia potrzeb obywateli.

Art. 6. Firma przedsiębiorcy społecznego zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”.

Rozdział 2

Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego

- Art. 7.** 1. Przedsiębiorca uzyskuje status przedsiębiorstwa społecznego z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 5 oraz 14-18 ustawy, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007, Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.).
2. Sąd rejestrowy wykreśla wzmiankę, o której mowa w ust. 1 z urzędu lub na wniosek Izby Przedsiębiorstw Społecznych, w przypadku gdy:
- 1) przedsiębiorstwo społeczne nie spełnia wymagań określonych w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814 i Nr 149, poz. 887.

- 2) przedsiębiorstwo społeczne nie zastosowało się do zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 33;
- 3) ogłoszono upadłość przedsiębiorstwa społecznego ;
- 4) wyczerpał się majątek przeznaczony na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1.

3. Na wniosek przedsiębiorstwa społecznego sąd rejestrowy wykreśla informację o spełnianiu przez niego wymagań, o których mowa w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;

4. Przedsiębiorca, którego pozbawiono statusu przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ust. 2 pkt 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wykreślenia z rejestru przedsiębiorców wzmianki o posiadaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 8. Przedsiębiorca, który zamierza uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego, składa do sądu rejestrowego, na urzędowym formularzu wniosek o dokonanie wpisu, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 9. Do wniosku, o którym mowa w art. 8 dołącza się:

- 1) zaświadczenie potwierdzające spełnienie przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 14-18;
- 2) opinię Izby Przedsiębiorstw Społecznych w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą;
- 3) statut dostosowany do wymogów niniejszej ustawy, umowę spółki lub inny akt wewnętrzny;
- 4) złożone wobec sądu albo poświadczone notarialnie wzory podpisów członków zarządu.

Art. 10. 1. Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje opinię w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą na wniosek przedsiębiorcy, który ubiega się o ten status w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku.

2. Wniosek, którym mowa w ust. 1 zawiera :

- 1) zaświadczenie potwierdzające spełnienie przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 14-18;
- 2) statut dostosowany do wymogów niniejszej ustawy, umowę spółki lub innym akt wewnętrzny.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 podlega opłacie. Wniosek nieopłacony pozostawia się bez rozpoznania.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia wymogi co do treści opinii, z uwzględnieniem warunków, stawianych przedsiębiorstwom

społecznym przez niniejszą ustawę oraz potrzeby weryfikacji przez Izbę Przedsiębiorstw Społecznych określonych rodzajów dokumentów na potwierdzenie spełnienia tych warunków.

- Art. 11.** 1. Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje negatywną opinię w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą, w przypadku gdy wnioskodawca:
- 1) nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;
 - 2) utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 7 ust. 2 w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.
2. W pozostałych przypadkach Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje opinię pozytywną.

- Art. 12.** 1. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać Izbie Przedsiębiorstw Społecznych wszelkie zmiany stanu faktycznego w zakresie przesłanek, o których mowa w art. 4-5 oraz art. 14-18 w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian.
2. W przypadku niezgłoszenia zmiany danych, o których mowa w ust. 1, w terminie, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ Izby Przedsiębiorstw Społecznych może, w drodze decyzji administracyjnej, nałożyć na przedsiębiorstwo społeczne, karę pieniężną w wysokości do 500 zł. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji administracyjnej.
4. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej Izba obowiązana jest uwzględniać rodzaj i wagę stwierdzonych naruszeń.
5. Kara pieniężna podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
6. Do kary pieniężnej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dotyczące terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych oraz odsetek od tych zobowiązań.
7. Na decyzję w sprawie kary pieniężnej służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

- Art. 13.** Przedsiębiorca, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego, obowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 30 dni:
- 1) zwrócić dotacje przyznane w związku z posiadaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego, niewykorzystane przed dniem utraty statusu organowi, który udzielił tej dotacji;
 - 2) zwrócić pożyczki udzielone na podstawie art. 44 pkt. 4, albo

- 3) zwrócić pożyczkę udzieloną na podstawie art. 44 pkt 4 w terminie wynikającym z umowy, z tym, że w takim przypadku kwota pożyczki począwszy od dnia utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego podlega oprocentowaniu w wysokości jak dla zaległości podatkowych;
- 4) zwrócić różnicę wynikającą z obniżenia stawki podatku od nieruchomości oraz ulg w podatku dochodowym, należnym za okres począwszy od dnia utraty statusu do dnia dokonania zwrotu.

Rozdział 3

Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Art. 14. Do warunków wymaganych dla uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego należy:

- 1) wykonywanie działalności gospodarczej w celu określonym w art. 5 ust. 1 pkt 1 lub w zakresie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 2;
- 2) spełnianie wymagań określonych w art. 14-18.

Art. 15. 1. Przedsiębiorstwo społeczne posiada organ konsultacyjno-doradczy, w skład którego:

- 1) wchodzi przedstawiciele:
 - a) pracowników,
 - b) innych zatrudnionych osób,
 - c) wolontariuszy udzielających świadczeń na rzecz przedsiębiorstwa społecznego;
 - 2) mogą wchodzić przedstawiciele:
 - a) stałych odbiorców towarów lub usług przedsiębiorstwa społecznego,
 - b) właściwych miejscowo jednostek samorządu terytorialnego,
 - c) organizacji pozarządowych, jeżeli przedmiot działalności przedsiębiorstwa społecznego pozostaje w bezpośrednim związku z przedmiotem ich działalności statutowej.
2. Do kompetencji organu konsultacyjno-doradczego należy w szczególności:
- 1) zapoznawanie się nie rzadziej niż raz do roku z wynikami działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1, oraz wyrażanie opinii w tym zakresie;
 - 2) opiniowanie zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne w zakresie działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, oraz zmian proponowanych w tym zakresie;
 - 3) opiniowanie strategii działania przedsiębiorstwa społecznego oraz propozycji działań na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej oraz na rzecz społeczności lokalnej;
 - 4) wypowiedzanie się w innych sprawach, jeżeli statut przedsiębiorstwa społecznego lub ustawa tak stanowi.

3. Organu, o którym mowa w ust. 1 nie muszą ustanawiać:

- 1) mikroprzedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2013 r. poz. 672), u których statut przewiduje przyznanie kompetencji, o których mowa w ust. 2 ogółowi osób zatrudnionych;
- 2) spółdzielnie socjalne pod warunkiem, że, statut spółdzielni przyznaje kompetencje, o których mowa w ust. 2 ogółowi osób zatrudnionych.

Art. 16. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do organu konsultacyjno-doradczego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. z 2006 r. Nr 79, poz. 550 z późn. zm.).

Art. 17. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia osoby należące do jednej lub więcej spośród kategorii osób określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1.

2. Osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 bez względu na podstawę zatrudnienia, stanowią w przeliczeniu na pełne etaty co najmniej 50% osób zatrudnionych przy wykonywaniu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, lub, jeżeli osobami tymi są osoby zaliczone na podstawie przepisów odrębnych do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności, stanowią co najmniej w przeliczeniu na pełne etaty 30% osób zatrudnionych przy wykonywaniu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

3. Przedsiębiorstwo społeczne nieprowadzące działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 zatrudnia co najmniej w przeliczeniu na pełne etaty 20% osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

4. W odniesieniu do osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, przesłanka posiadania statusu bezrobotnego musi istnieć w dniu, w którym nawiązano stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, jeżeli w tym dniu przedsiębiorca prowadził działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

5. Jeżeli przedsiębiorca, który ubiega się o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie prowadził działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 w dniu, w którym nawiązano z osobą bezrobotną stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, to przesłankę, o której mowa w ust. 1 uważa się za zachowaną, jeżeli:

1) stosunek ten nawiązano w okresie ostatniego roku przed złożeniem do Izby Przedsiębiorstw Społecznych wniosku o wydanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego;

2) osoba, która posiadała status bezrobotnego krócej niż 6 miesięcy w okresie bezpośrednio poprzedzającym nabycie tego statusu nie była zatrudniona u przedsiębiorcy, który ubiega się o status przedsiębiorstwa społecznego.

6. Jeżeli przedsiębiorca, który ubiega się o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie prowadził działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 w dniu w którym nawiązano z osobą,

o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b-d,f i g stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, to przesłanki te uważa się za spełnione, jeżeli nawiązanie stosunku prawnego będącego podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym nastąpiło w okresie roku przed złożeniem do Izby wniosku o wydanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego, a ukończenie odpowiednich programów lub zwolnienie z zakładu karnego nastąpiło w okresie roku przed zatrudnieniem w przedsiębiorstwie społecznym, chyba, że osoba, która ukończyła odpowiedni program lub została zwolniona z zakładu karnego wcześniej, pozostawała w tym okresie bez zatrudnienia.

7. Jeżeli zatrudnienie oparte jest na innej podstawie niż umowa o pracę lub spółdzielcza umowa o pracę, to do osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 zaliczyć można jedynie te osoby, które z tytułu umowy będącej podstawą zatrudnienia uzyskują miesięczne wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. W takim przypadku osobę traktuje się jak zatrudnioną w pełnym wymiarze czasu pracy.

8. W przypadku osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy, liczbę, o której mowa w ust. 2 i 3 ustala się proporcjonalnie zmniejszając liczbę pracowników w danej grupie o wartości wynikające ze zmniejszenia wymiaru pracy poszczególnych osób.

Art. 18. Dochód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.), uzyskany z wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest przeznaczony na pokrycie strat z lat poprzednich, przeznaczają się:

1) w co najmniej 10%:

- a) na działalność pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.⁹⁾), jeżeli przedsiębiorstwo społeczne prowadzi taką działalność, lub
 - b) na działalność na rzecz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1, lub
 - c) na działalność pożytku publicznego prowadzoną przez inny niż przedsiębiorstwo społeczne podmiot;
- 2) w pozostałym zakresie na finansowanie realizacji celów działalności przedsiębiorstwa społecznego, o której mowa w art. 5 ust. 1, jego dalszy rozwój lub na zasilenie majątku przeznaczonego na wykonywanie tej działalności.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211, Nr 208, poz. 1241 i Nr209, poz. 1244

Art. 19. Zabronione jest:

- 1) wypłacanie osobie zatrudnionej w przedsiębiorstwie społecznym średniego miesięcznego wynagrodzenia, wyższego niż trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni, dotyczy to także osoby fizycznej prowadzącej we własnym imieniu działalność gospodarczą, jeżeli jest ona członkiem organu statutowego przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) udzielanie przez przedsiębiorstwo społeczne pożyczek lub zabezpieczanie zobowiązań mieniem przeznaczonym do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, w stosunku do członków organów tego przedsiębiorcy lub członków organu konsultacyjno-doradczego, pracowników tego przedsiębiorcy oraz osób, z którymi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 3) przekazywanie mienia przeznaczonego do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, lub innego majątku przedsiębiorstwa społecznego, na rzecz osób, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 4) wykorzystywanie mienia przeznaczonego do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, lub innego majątku przedsiębiorstwa społecznego, na rzecz osób, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1;
- 5) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Art. 20. 1. W stosunku do zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób wymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 1, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby przedsiębiorstwa społecznego, a tym przedsiębiorstwem, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesiące od dnia zatrudnienia.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

3. Zwrotu opłaconych składek, o których mowa w ust. 1, dokonuje starosta, w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

4. Na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, starosta może przekazać co miesiąc zaliczkę na opłacanie składek, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, oraz tryb dokonywania zwrotu opłaconych składek, uwzględniający rodzaj niezbędnej dokumentacji, jaką należy dołączyć do wniosku oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania wsparcia z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 21. 1. Przedsiębiorca, który zawarł umowę o wypłatę świadczeń, może wystąpić do starosty właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy z wnioskiem o dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników będących osobami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, pod warunkiem że szkolenie jest uzasadnione obecnymi lub przyszłymi potrzebami przedsiębiorcy.

2. Zasady i tryb przyznawania dofinansowania kosztów szkolenia pracowników objętych szczególnymi rozwiązaniami na rzecz ochrony miejsc pracy określa ustawa z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 150).

Art. 22. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, jest obowiązane sporządzać:

- 1) roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności na zasadach określonych w ustawie;
- 2) sprawozdanie finansowe, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje Izbie Przedsiębiorstw Społecznych zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, obejmujący w szczególności najważniejsze informacje o działalności gospodarczej w okresie sprawozdawczym,
 - 2) wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1
- uwzględniając możliwość przy pomocy tego sprawozdania oceny spełniania w okresie sprawozdawczym obowiązków, o których mowa w art. 5.

Art. 23. Przedsiębiorstwo społeczne, jest uprawnione do:

- 1) zwolnienia z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- 2) korzystania ze świadczeń wolontariuszy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) zwolnienia z opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Art. 24. Jednostka sektora finansów publicznych, podejmując decyzję o zakupie towarów lub usług niepodlegających przepisom o zamówieniach publicznych, może, jeżeli nie sprzeciwiają się temu względy interesu publicznego, ograniczyć zakres potencjalnych dostawców tych towarów lub usług do przedsiębiorstw społecznych.

Rozdział 4

Izba Przedsiębiorstw Społecznych

- Art. 25.**
1. Tworzy się Izbę Przedsiębiorstw Społecznych, zwaną dalej „Izbą”.
 2. Izba jest organizacją samorządu przedsiębiorców społecznych, reprezentującą interesy zrzeszonych w niej przedsiębiorców.
 3. W skład Izby wchodzi z mocy prawa wszystkie przedsiębiorstwa społecznie.
 4. Izba jest niezależna w wykonywaniu swych zadań z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie.
 5. Izba posiada osobowość prawną.
 6. Izba działa na podstawie statutu, który określa w szczególności jej organizację, szczegółowy sposób i tryb jej działania.
 7. Statut Izby i jego zmiany stają się skuteczne po stwierdzeniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postępowaniu nieprocesowym ich zgodności z prawem.
 8. Przychodami Izby są: składki członkowskie, dotacje, darowizny, spadki, zapisy, przychody z opłat, kar pieniężnych, a także z majątku Izby.
 9. W zakresie nieuregulowanym w ustawie, do Izby stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710, z późn. zm.).

Art. 26. Do zadań Izby należy:

- 1) reprezentowanie interesów członków Izby przed organami władzy publicznej;
- 2) kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki i rzetelnego postępowania w działalności przedsiębiorstw społecznych;

- 3) wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych;
- 4) udział w opracowywaniu aktów prawnych dotyczących przedsiębiorstw społecznych;
- 5) wydawanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania przedsiębiorcy statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 6) informowanie o funkcjonowaniu przedsiębiorców społecznych oraz wyrażanie opinii o stanie ich rozwoju na obszarze działania Izby;
- 7) wykonywanie nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw społecznych, w tym wykonywania kontroli, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 27. Termin wyrażenia przez Izbę opinii, o której mowa w art. 26 pkt 3 wynosi 30 dni od dnia doręczenia projektów aktów prawnych lub programów rządowych, związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 28. 1. Izba ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw związanych z przedsiębiorczością społeczną.
2. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, jest obowiązany, w terminie 30 dni, przedstawić Izbie swoje stanowisko.

Art. 29. 1. Izba może wykonywać zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przekazane ustawami lub na podstawie porozumień z właściwymi organami administracji rządowej.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez Izbę po zapewnieniu koniecznych środków finansowych przez administrację rządową.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zlecić Izbie przeprowadzenie kontroli w przedsiębiorstwie społecznym, przekazując na ten cel niezbędne środki finansowe.

Art. 30. 1. Organami Izby są:

- 1) walne zgromadzenie,
- 2) komisja rewizyjna,
- 3) zarząd.

Art. 31. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację i kompetencje organów Izby,
- 2) minimalny zakres przedmiotowy statutu Izby,

3) maksymalną wysokość oraz sposób naliczania składek członkowskich, opłat administracyjnych oraz kar pieniężnych.

Art. 32. 1. Izba jest uprawniona do kontroli przedsiębiorstw społecznych w zakresie wykonywania działalności zgodnie przepisami niniejszej ustawy.

2. Kontrola jest przeprowadzana przez osoby upoważnione przez Izbę do wykonywania czynności kontrolnych.

Art. 33. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli są uprawnione do wstępu na teren nieruchomości lub jej części, na którym jest prowadzona działalność przedsiębiorstwa społecznego, oraz żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

Art. 34. Organy administracji publicznej na wniosek Izby udostępniają będące w ich posiadaniu informacje i dokumenty niezbędne do dokonania ustaleń, o których mowa w art. 32 ust. 1.

Art. 35. 1. Przedsiębiorstwo społeczne ma obowiązek zastosować się do zaleceń wynikających z wystąpienia pokontrolnego w terminie określonym w tym wystąpieniu.

2. W przypadku niezastosowania się przez przedsiębiorstwo społeczne do zaleceń pokontrolnych, Izba występuje do sądu rejestrowego z wnioskiem, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2.

Art. 36. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli przedsiębiorstw społecznych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz.1092).

Art. 37. Izba przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie ze swojej działalności co 2 lata.

Rozdział 5

Nadzór nad Izbą Przedsiębiorstw Społecznych

Art. 38. Nadzór nad działalnością Izby sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego z punktu widzenia zgodności jej działania z niniejszą ustawą oraz aktami wydanymi na jej podstawie.

- Art. 39.** 1. Izba informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o terminie walnego zgromadzenia Izby nie później niż w terminie 7 dni przed planowanym jego posiedzeniem.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ma prawo delegować swojego przedstawiciela na każde posiedzenie walnego zgromadzenia.
- Art. 40.** Jeżeli zarząd Izby narusza przepisy prawa lub postanowienia statutu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wezwać zarząd Izby do zaniechania naruszeń i wyznaczyć w tym celu odpowiedni termin.
- Art. 41.** W razie rażącego lub powtarzającego się naruszenia prawa przez zarząd Izby, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wystąpić z wnioskiem o dokonanie przez Izbę w wyznaczonym terminie zmiany Zarządu.
- Art. 42.** Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wyznaczyć termin zwołania walnego zgromadzenia w celu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 41.
- Art. 43.** Po bezskutecznym upływie terminów, o których mowa w art. 40-42, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego występuje do sądu rejestrowego o zawieszenie Zarządu Izby.
- Art. 44.** 1. Zarząd Izby przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego uchwały organów Izby w terminie 14 dni od dnia ich uchwalenia.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności uchwał organów Izby sprzecznych z postanowieniami ustawy i aktami wykonawczymi oraz postanowieniami statutu.
3. W terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego stwierdzających nieważność uchwał organów Izby zarządowi Izby przysługuje prawo zaskarżenia tych decyzji do sądu administracyjnego.
- Art. 45.** Na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego Izba Przedsiębiorstw Społecznych udostępnia wyniki przeprowadzonych kontroli.

Rozdział 6

Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Art. 46. Rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych wspierany jest przez władze publiczne w szczególności za pomocą:

- 1) polityki publicznej realizowanej na podstawie programu rozwoju, oraz programów wojewódzkich, o których mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju,
- 2) dostarczania bezpłatnych, dostępnych i dobrej jakości usług wspierających rozwój lokalny,
- 3) tworzenie nowych inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej oraz usług wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych,
- 4) umożliwienia dostępu do środków finansowych na tworzenie nowych miejsc pracy na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 5) umożliwienia dostępu do pożyczek, kredytów i poręczeń na prowadzenie działalności gospodarczej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Art. 47. 1. Samorząd województwa zapewnia realizację zadań publicznych polegających na dostarczaniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej łącznie następujących bezpłatnych usług:

- 1) inicjowania i rozwoju partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej,
- 2) indywidualnych i grupowych usług doradczych, szkoleniowych dla osób fizycznych i prawnych mających na celu ułatwienie podejmowania przez te osoby działalności w sferze ekonomii społecznej, w szczególności tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz przekształcania istniejących jednostek organizacyjnych w podmioty ekonomii społecznej,
- 3) wspierania rozwoju działalności gospodarczej podmiotów ekonomii społecznej w szczególności przez dostarczanie usług doradztwa prawnego, biznesowego i finansowego.

2. Zadanie polegające na łącznym świadczeniu usług, o których mowa w ust. 1 może być zlecone jedynie podmiotowi akredytowanemu lub podmiotom akredytowanym w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego.

3. Samorząd województwa określa sposób dostarczania usług, o których mowa w ust. 1 w programie wojewódzkim, o którym mowa w przepisach o samorządzie województwa, mając na uwadze potrzebę zapewnienia równego na terenie całego województwa dostępu do tych usług.

4. Usługi, o których mowa w ust. 1 finansowane są ze środków budżetu samorządu województwa lub współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Usługi, o których mowa w ust. 1 mogą być finansowane lub dofinansowane ze środków budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

6. Wykaz podmiotów akredytowanych prowadzi minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

7. O wpis do wykazu podmiotów akredytowanych mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub przedsiębiorcy, spełniający standardy wykonywania co najmniej jednego z typów usług wymienionych w ust. 1, określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o który mowa w pkt 8.

8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia minimalne standardy świadczenia usług, o których mowa w ust. 1 oraz tryb oraz zasady umieszczania w wykazie, o którym mowa w ust. 7, mając na uwadze potrzebę zapewnienia dostępności usług wysokiej jakości.

9. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odmawia, w drodze decyzji, wpisu do wykazu podmiotów akredytowanych, jeżeli podmioty określone w ust. 7 nie spełniają zasad umieszczania w wykazie.

10. Podmioty akredytowane do wykonywania jedynie niektórych typów usług, wymienionych w ust. 1 mogą ubiegać się o realizację zadania publicznego wyłącznie w ramach oferty wspólnej wraz z podmiotami akredytowanymi do wykonywania pozostałych, wymienionych w tym przepisie usług.

11. Zadania samorządu województwa, określone w ust. 1 nie naruszają przepisów o zlecanie zadań publicznych, określonych w innych ustawach, w szczególności prawa do zlecania zadań publicznych w sferze określonej w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na zasadach określonych w tej ustawie.

Art. 48. 1. Pożyczki i poręczenia, o których mowa w art. 46 pkt 4, realizowane są poprzez Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków.

2. Działania w zakresie pożyczek i poręczeń realizowane są na podstawie programu rozwoju, o którym mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju.

Rozdział 7

Rada Ekonomii Społecznej

Art. 49. 1. Przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego działa Rada Ekonomii Społecznej jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach ekonomii społecznej.

2. Do zadań Rady Ekonomii Społecznej należy:

1) opiniowanie projektów aktów prawnych, programów rządowych oraz inicjowanie zmian przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych oraz w zakresie ekonomii społecznej,

2) przygotowywanie ekspertyz dotyczących wybranych obszarów ekonomii społecznej;

3) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego okresowych informacji o swojej działalności.

Art. 50. 1. Rada Ekonomii Społecznej składa się z nie więcej niż 20 osób, w tym:

- 1) przedstawiciele administracji rządowej i jednostek jej podległych lub przez nią nadzorowanych,
- 2) przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) przedstawiciele podmiotów akredytowanych, o których mowa w art. 45 ust. 7;
- 4) przedstawiciele podmiotów ekonomii społecznej;
- 5) przedstawiciele Izby Przedsiębiorstw Społecznych;

2. Członkom Rady Ekonomii Społecznej za udział w pracach Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502).

3. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika będącego członkiem Rady od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach Rady. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, pokrywanego z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Koszty związane z obsługą Rady Ekonomii Społecznej są pokrywane ze środków budżetu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

5. Rada Ekonomii Społecznej może, za zgodą ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, zapraszać do współpracy ekspertów i inne osoby niebędące jej członkami. Do udziału osób zaproszonych w posiedzeniach Rady stosuje się odpowiednio ust. 2.

6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania kandydatów na członków Rady Ekonomii Społecznej, organizację oraz tryb działania Rady Ekonomii Społecznej, uwzględniając zasadę kolegialności oraz pomocniczości prac Rady.

Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przyznać podmiotom indywidualnym - osobom fizycznym oraz podmiotom instytucjonalnym, działającym w obszarze ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej, nagrody specjalne za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, warunki przyznawania nagród specjalnych, rodzaje nagród, podmioty uprawnione do zgłaszania wniosków oraz sposób i tryb postępowania w sprawie tych nagród, uwzględniając rodzaje działań, za jakie nagrody te przysługują, oraz ich społeczną użyteczność.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 52. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„1. Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do mienia przeznaczonego do wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...), jeżeli spółdzielnia uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tej ustawie.”;

2) w art. 5 w § 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w przypadku gdy spółdzielnia uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego – również określenie:

a) zasad funkcjonowania organu konsultacyjno-doradczego, w tym powoływania i odwoływania jej członków,

b) mienia przeznaczonego do wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 4 pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) wartości świadczeń wolontariuszy, udzielanych na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyłączeniem świadczeń udzielanych przy prowadzeniu działalności gospodarczej.”.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z 2005 r. Nr 122, poz. 1024, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2007 r. Nr 125, poz. 873, z 2008 r. Nr 163, poz. 1014, z 2009 r. Nr 77, poz. 649 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 133, poz. 767

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202, Nr 234, poz. 1389 i 1391 oraz z 2012 r. poz. 362 i poz. 596

Art. 54. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹³)) w art. 21 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Z wpłat, o których mowa w ust. 1, są zwolnione przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...) wykonujący wyłącznie działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.”.

Art. 55. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.¹⁴)) w art. 42 w ust. 1 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...), z tym że łączna wartość świadczeń wolontariuszy w ciągu roku kalendarzowego na ich rzecz nie może przewyższać połowy wynagrodzeń pracowników, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej;

6) spółdzielni socjalnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.¹⁵)).”.

Art. 56. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.¹⁶)) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach, zakłady aktywności zawodowej, a także przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...) nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.”.

Art. 57. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.¹⁷)) wprowadza się następujące zmiany:

¹³) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707.

¹⁴) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211 i Nr 208, poz. 1241.

¹⁵) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

¹⁶) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 589

¹⁷) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

1) w art. 10:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) działalność pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.¹⁸⁾), - nie mniej 10% - jeżeli spółdzielnia socjalna uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...).”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do nadwyżki bilansowej, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się dochodów z działalności określonej w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej, jeżeli spółdzielnia socjalna ma status przedsiębiorstwa społecznego. W takim przypadku dochód ten przeznaczają się na cele określone w art. 17 tej ustawy.”;

2) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Wolontariusze mogą wykonywać świadczenia na rzecz spółdzielni socjalnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”;

3) w art. 19 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do środków pozostałych po likwidacji działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej stosuje się art. 17 tej ustawy.”.

Art.58. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007, Nr 168, poz. 1186) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu:

"4c. Centralna Informacja bezpłatnie udostępnia, w szczególności w ogólnodostępnych sieciach informatycznych, informacje o przedsiębiorstwach społecznych";

2) dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Art. 38a Przy rejestracji przedsiębiorcy posiadającego status przedsiębiorstwa społecznego wpisuje się w dziale 1 zaznaczenie tej okoliczności.”

Art.59. 1. Do czasu gdy nie więcej niż 50 przedsiębiorców uzyska status przedsiębiorstwa społecznego prawa i obowiązki Izby wykonuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211, Nr 208, poz. 1241 i Nr209, poz. 1244

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zwołuje pierwsze zgromadzenie członków Izby w terminie nieprzekraczającym 60 dni od dnia uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego przez pięćdziesiątego pierwszego przedsiębiorcę.
3. Z dniem zebrania pierwszego walnego zgromadzenia Izby, organy Izby przejmują wszystkie swoje kompetencje, o których mowa w niniejszej ustawie.
4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przygotowuje projekt pierwszego statutu Izby i przedstawia go na pierwszym zgromadzeniu członków Izby.

Art.60. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Uzasadnienie

Celem nowej regulacji prawnej jest zdefiniowanie niejednoznacznie interpretowanego dotychczas pojęcia przedsiębiorstwa społecznego. Ustawa nie tworzy nowej formy prawnej, a jedynie reguluje warunki uzyskania (a także utraty) statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Wprowadzenie do obiegu prawnego pojęcia przedsiębiorstwa społecznego wynika z następujących przesłanek:

- w praktyce od 2005 roku wraz z realizacją w Polsce Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL pojęcie przedsiębiorstwa społecznego zaczęło być stosowane w praktyce życia publicznego; obecnie jest ono używane powszechnie przez instytucje publiczne oraz podmioty niepubliczne związane ze sferą aktywizacji i integracji społecznej, Jednak brak precyzyjnej, powszechnie obowiązującej definicji przedsiębiorstwa społecznego grozi nieefektywnym wykorzystaniem środków publicznych (w tym znacznych środków pochodzących ze źródeł unijnych) w nowym okresie programowania 2014-2020;
- pojęcie przedsiębiorstwa społecznego oraz przedsiębiorczości społecznej zostało już uwzględnione w większości strategii rozwoju kraju: Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju - Polska 2030, Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego do roku 2020 wprost zakłada wprowadzenie w życie ustawy o przedsiębiorczości społecznej. W Strategii Sprawne Państwo 2020 wskazano, że warunkiem rozwoju sektora usług, dostarczanych przez podmioty ekonomii społecznej, jest m.in. stworzenie odpowiednich regulacji prawnych i przyjaznego otoczenia instytucjonalnego dla ich funkcjonowania;
- obecnie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej finalizuje prace nad Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, którego istotnym założeniem jest przyjęcie regulacji prawnych dotyczących przedsiębiorstwa społecznego, będącego jednym z podstawowych beneficjentów tego Programu;
- pojęcie przedsiębiorstwa społecznego jest także używane w projekcie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, który ma być podstawą wykorzystania w Polsce środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020 oraz Regionalnych Programów Operacyjnych; przedsiębiorstwa społeczne mają być jednym z istotnych beneficjentów wsparcia przewidzianego w ramach tych programów.

Pojęcie przedsiębiorstwa społecznego jest także stosowane przez Komisję Europejską w dokumentach dotyczących rozwoju Unii Europejskiej i w zaleceniach dla krajów członkowskich, m.in. w komunikacie Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej. Komisja Europejska odsyła jednak w szczególności do ustawodawstwa krajowego. Obecnie stosowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego ogranicza się w zasadzie tylko do danego dokumentu programowego, co często prowadzi do rozbieżności i trudności w jednoznacznym identyfikowaniu przedsiębiorstw społecznych. Wprowadzenie ustawowej definicji statusu przedsiębiorstwa społecznego umożliwi strukturalne uporządkowanie sektora ekonomii społecznej, dzięki stosowaniu jednolitej terminologii we wszystkich kontekstach polityk publicznych.

Tworzenie założeń do projektu ustawy zainicjowane i stworzone zostało oddolnie, w sposób partycypacyjny, przez grono eksperckie, działające w Grupie ds. Prawnych, w ramach Zespołu ds. Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej. Zespół powołany został w 2008 r. przez Prezesa Rady Ministrów, w jego

skład weszli przedstawiciele administracji rządowej oraz samorządowej, sektora ekonomii społecznej, przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także środowisk naukowych. Zespół jednogłośnie wskazał na konieczność uchwalenia ustawy.

Zdefiniowanie statusu przedsiębiorstwa społecznego w ramach jednej ustawy umożliwi także podjęcie bardziej efektywnych działań, mających na celu promowanie „marki” przedsiębiorczości społecznej, dzięki którym będzie ona łatwiej rozpoznawalna przez konsumentów oraz pozostałych uczestników rynku.

Pozytywne skutki uregulowania konkretnego obszaru ekonomii społecznej w jednej ustawie zaobserwować można na przykładzie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Pojęcie spółdzielni socjalnej jako odmiany spółdzielni pracy wprowadzone zostało do porządku prawnego już wcześniej, dzięki zmianom do ustawy Prawo spółdzielcze w 2004 roku. Po pierwszych doświadczeniach i dyskusjach publicznych zdecydowano, że potrzebna jest odrębna regulacja, w 2005 roku pojawiła się koncepcja nowego typu podmiotu prawnego, łączącego w sobie zarówno cechy przedsiębiorstwa spółdzielczego, jak i organizacji pozarządowej. Problematyka statusu prawnego spółdzielni socjalnych od początku budziła liczne emocje i dyskusje już w trakcie debaty w 2005 roku. Pierwotne zarzuty wskazywały na zagrożenie nadużyciami i nadmierne uprzywilejowanie spółdzielni. Jak okazuje się po niemal ośmiu latach funkcjonowania ustawy, zarzuty te były zupełnie nietrafione.

Po uchwaleniu ustawy pojawiły się też pierwsze możliwości wsparcia spółdzielczości socjalnej w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL oraz Regionalnych Funduszy Ekonomii Społecznej. Łatwa identyfikacja spółdzielni socjalnych umożliwiła także zaprogramowanie wsparcia w ramach PO KL.

W okresie po pierwszym „Sprawozdaniu z realizacji zadań ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych”, przedłożonym Marszałkowi Sejmu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2008 r., obserwujemy w Polsce systematyczny przyrost liczby zarejestrowanych spółdzielni socjalnych. Na koniec 2009 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej KRS, zarejestrowanych było 187 spółdzielni socjalnych, w roku 2010 była to już liczba 276 spółdzielni socjalnych, a z końcem 2011 r. w KRS figurowały 402 spółdzielnie socjalne, natomiast stan na dzień 4.02.2014 r. wynosił 874 spółdzielni socjalnych.

Uregulowanie obszaru spółdzielczości socjalnej w jednym akcie prawnym sprawia, że jest to podmiot najlepiej zdefiniowany, jeśli chodzi o sektor ekonomii społecznej.

Ustawa o spółdzielniach socjalnych wzorowana była m. in. na rozwiązaniach włoskich. Zapoczątkowany we Włoszech w latach 70 XX w. sektor gospodarki społecznej, będący reakcją na wysoki poziom bezrobocia, z biegiem lat stał się kluczowym partnerem państwa w realizacji zadań publicznych w obszarze spraw społecznych. W roku 1991 Włosi jako pierwsi w Europie wprowadzili ustawę o spółdzielniach socjalnych, będących szczególną formą przedsiębiorstwa świadczącego usługi społeczne lub działającego na rzecz integracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prawna regulacja statusu takich przedsiębiorstw umożliwiła także państwu systematyczne ich wspieranie. W roku 2000 przyjęto ustawę sankcjonującą zasadę subsydiarności i znającą prawnie społeczną rolę sektora pozarządowego. We Włoszech prawo reguluje funkcjonowanie takich podmiotów działających na zasadach solidarnościowych, jak: organizacje pozarządowe, organizacje wolontariatu, spółdzielnie socjalne, fundacje bankowe, stowarzyszenia awansu społecznego, przedsiębiorstwa społeczne. Od 2006 roku we Włoszech definicja przedsiębiorstwa społecznego jest uregulowana prawnie.

Akty prawne regulujące sektor ekonomii i przedsiębiorczości społecznej przyjęte już zostały m. in. w takich państwach, jak: Hiszpania, Belgia (region Walonia), Grecja, Finlandia, Litwa, Słowenia, Portugalia, Rumunia.

Wsparcie ze strony państwa dla przedsiębiorstw społecznych wynika z uznania ich roli w realizacji polityk publicznych, w szczególności jako instrumentu aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych marginalizacją społeczną oraz instrumentu pobudzającego i wspierającego rozwój społeczności lokalnych.

Wsparcie to – przewidziane w wyżej wymienionych strategiach i programach - może okazać się w dużej mierze nieskuteczne i nieefektywne wobec braku prawnej definicji odbiorców tego wsparcia.

Z drugiej strony brak jednolitej, prawnej definicji przedsiębiorstwa społecznego utrudnia obywatelom tworzenie przedsiębiorstw społecznych, a także wykorzystanie możliwości spójnego rozwoju przedsiębiorczości społecznej w ramach różnorodnych form prawnych. Regulacja prawna określająca status przedsiębiorstwa społecznego umożliwi poddanie prawnemu, publicznemu i społecznemu nadzorowi żywiołowo i spontanicznie rozwijającego się dotychczas sektora przedsiębiorczości społecznej i umożliwi określenie powszechnych zasad jego funkcjonowania.

Ustawa umożliwi przedsiębiorcom zarejestrowanym w KRS uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego, a tym samym korzystania z unijnych i krajowych instrumentów prawnych i finansowych, o ile jednocześnie:

- co najmniej 50% zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (bezrobotni, niepełnosprawni, niepracująca młodzież) lub 30%, jeżeli realizują określone usługi społeczne w interesie ogólnym (np. usługi dla rodzin, dzieci i osób zależnych);
- uzyskany zysk przeznaczają na akumulację kapitału w przedsiębiorstwie i jego stały rozwój oraz działania użyteczności publicznej;
- tworzą system konsultowania swoich działań z pracownikami oraz interesariuszami przedsiębiorstwa oraz stosują ograniczenia w poziomie przeciętnych wynagrodzeń.

Kryteria uzyskiwania statusu przedsiębiorstwa społecznego zostały określone stosunkowo jednoznacznie i w pełni odpowiadają obecnym sposobom definiowania przedsiębiorstw społecznych przez Komisję Europejską i krajowe środowiska związane z ekonomią społeczną. Jednocześnie to rozwiązanie umożliwi niemal każdemu podmiotowi prawnemu prowadzącemu działalność gospodarczą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego. Pozwoli to z jednej strony na rozwój przedsiębiorczości społecznej, z drugiej określi podstawowe ramy tego rozwoju i podda je kontroli ze strony organów administracji publicznej i sądu.

Konieczność stworzenia definicji prawnej wynika z potrzeby skoncentrowania działań polityk publicznych na tych przedsiębiorstwach, które realizują zadania w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub świadczą usługi społeczne na rzecz interesu ogólnego (SSGI), łącząc je z celami prozatrudnieniowymi. Brak takiej regulacji spowoduje rozproszenie, a w konsekwencji nieefektywne wykorzystanie środków publicznych (Funduszu Pracy, PFRON, środki z budżetu UE).

Zamierzenia projektodawcy wskazują na możliwość utworzenia co najmniej 35 tys. nowych trwałych miejsc pracy, zwłaszcza w obszarach usług społecznych, w tym miejsc pracy dla absolwentów, jak i osób 50+. Przy efekcie mnożnikowym efekt zatrudnieniowy do 2020 roku może nawet wynieść do 100 tys. miejsc pracy.

Brak ustawy będzie poważnie utrudniał realizację założonych rezultatów zatrudnieniowych, a w konsekwencji obniżenie skuteczności i efektywności łączenia i wydatkowania środków krajowych oraz środków unijnych, co z kolei spowodować może zastrzeżenia ze strony Komisji Europejskiej.

Brak ustawy ogranicza także możliwości rozwoju współpracy przedsiębiorstw społecznych z biznesem i podmiotami publicznymi, w szczególności samorządami lokalnymi, dla których przedsiębiorstwa społeczne

mogą być istotnym partnerem w działaniach na rzecz aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej i rozwoju lokalnego.

Określenie statusu przedsiębiorstwa społecznego umożliwi również:

- korzystanie przez te podmioty z instrumentów finansowych zwrotnych przewidzianych przyjętymi już przez Radę Ministrów programami operacyjnymi (m.in. PO WER), jak również z instrumentów o charakterze europejskim;
- wykorzystanie nowych instrumentów w obszarze zamówień publicznych przewidzianych w projekcie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych COM (2011) 896, które wprowadzane będą od 2014 roku;
- kreowanie postaw i zachowań przedsiębiorczych u osób, które do tej pory wykazywały postawę roszczeniową wobec służb społecznych oraz ekonomizację sektora organizacji pozarządowych, których potencjał jako pracodawców nie jest obecnie wystarczająco wykorzystany.

Ustawa ma na celu zmniejszenie obciążeń publicznych na świadczenia pomocy społecznej i świadczenia rynku pracy oraz wzrost dochodów budżetowych wynikających z podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo. Łączne skutki netto dla budżetu państwa powinny przynieść wzrost dochodów od ok. 38 do 260 mln zł do 2020 roku. Ustawa jednocześnie służy odbudowie kapitału społecznego w skali mikro, jak i podniesieniu jakości działań całych wspólnot samorządowych.

Ustawa przewiduje następujące uprawnienia dla przedsiębiorstw społecznych:

1. W odniesieniu do zamówień poniżej progów wskazanych w Prawie zamówień publicznych, jednostka sektora finansów publicznych, podejmując decyzję o zakupie towarów lub usług niepodlegających przepisom o zamówieniach publicznych, będzie mogła ograniczyć zakres potencjalnych dostawców tych towarów lub usług do przedsiębiorstw społecznych (zgodnie projektami dyrektyw unijnych w tym zakresie).

2. Przedsiębiorstwo społeczne będzie mogło korzystać ze świadczeń wolontariuszy, nawet jeżeli nie należy do katalogu podmiotów, które obecnie mogą zawierać porozumienia z wolontariuszami.

3. Przedsiębiorstwo społeczne będzie uprawnione m.in. do zwolnienia z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również do zwolnienia od obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

4. W stosunku do zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby przedsiębiorstwa społecznego, a tym przedsiębiorstwem, będzie podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesiące od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

Rola administracji publicznej we wspieraniu przedsiębiorstw społecznych i ekonomii społecznej.

Założenia do projektu przewidują, że władze publiczne będą dysponować instrumentami wsparcia całego środowiska podmiotów ekonomii społecznej (nie tylko zatem przedsiębiorstw społecznych) w szczególności zaś w postaci:

- 1) polityki publicznej realizowanej na podstawie programu rozwoju, oraz programów wojewódzkich, o których mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju;
- 2) dostarczania bezpłatnych, dostępnych i dobrej jakości usług wspierających rozwój lokalny,
- 3) tworzenia nowych inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej oraz usług wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych;
- 4) umożliwienia dostępu do środków finansowych na tworzenie nowych miejsc pracy na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 5) umożliwienia dostępu do pożyczek, kredytów i poręczeń na prowadzenie działalności gospodarczej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Spośród organów administracji publicznej ustawa szczególną rolę przyznaje samorządowi województwa. Będzie na nim ciążył obowiązek zapewnienia realizacji zadań publicznych, polegających na dostarczaniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej łącznie pakietu następujących bezpłatnych usług:

- 1) inicjowania i rozwoju partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej;
- 2) indywidualnych i grupowych usług doradczych, szkoleniowych dla osób fizycznych i prawnych mających na celu ułatwienie podejmowania przez te osoby działalności w sferze ekonomii społecznej, w szczególności tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz przekształcania istniejących jednostek organizacyjnych w podmioty ekonomii społecznej;
- 3) wspierania rozwoju działalności gospodarczej podmiotów ekonomii społecznej w szczególności przez dostarczanie usług doradztwa prawnego, biznesowego i finansowego.

Samorząd województwa określać będzie sposób dostarczania usług w programie wojewódzkim, o którym mowa w przepisach o samorządzie województwa, mając na uwadze potrzebę zapewnienia równego na terenie całego województwa dostępu do tych usług.

Świadczenie pakietów usług finansowane będzie co do zasady ze środków budżetu samorządu województwa, lecz będzie mogło być również współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Fakultatywnie ww. usługi będą mogły być także finansowane lub dofinansowane ze środków budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

Podmioty ekonomii społecznej uprawnione będą do preferencyjnie oprocentowanych pożyczek i poręczeń z Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego, ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków publicznych. Działania w zakresie pożyczek i poręczeń realizowane są na podstawie programu rozwoju, o którym mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju.

Projektowana zmiana nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

